

LEHDISTÖTIEDOTE nro 106/24

Luxemburgissa 25.6.2024

Unionin tuomioistuimen tuomio asiassa C-626/22 | Ilva ym.

Ilva-terästehtaan toiminta on keskeytettävä, jos siitä aiheutuu vakavaa ja merkittävää vaaraa ympäristölle ja ihmisten terveydelle

Milanon alioikeuden on arvioitava, onko asia näin

Teollisuuden päästöistä annetussa direktiivissä tarkoitettu pilaantumisen käsite kattaa ympäristölle ja ihmisten terveydelle aiheutuvat haitat. Etelä-Italiassa sijaitsevan Ilva-terästehtaan kaltaisen laitoksen toiminnan vaikutuksia koskevan ennakoarvioinnin on siis oltava erottamaton osa kyseisessä direktiivissä säädettyjä käyttöluvan myöntämis- ja tarkistamismenettelyjä. Tarkistamismenettelyssä on otettava huomioon laitoksen toimintaan liittyvät pilaavat aineet, vaikka niitä ei ole arvioitu alkuperäisessä lupamenettelyssä. Jos ympäristön ja ihmisten terveyden integriteetille aiheutuu vakavaa ja merkittävää vaaraa, laitoksen toiminta on keskeytettävä.

Ilva-terästehtas sijaitsee Tarantossa Etelä-Italiassa. Se aloitti toimintansa vuonna 1965. Tehtaassa on noin 11 000 työntekijää, ja sen pinta-ala on lähes 1 500 hehtaaria. Se on yksi Euroopan suurimmista terästehtaista.

Euroopan ihmisoikeustuomioistuin totesi vuonna 2019, että terästehtaalla on merkittäviä haittavaikutuksia ympäristöön ja ihmisten terveyteen.¹ Vuodesta 2012 lähtien tehtaalla olevan vaikutuksen pienentämiseksi on otettu käyttöön toimenpiteitä mutta niiden täytäntöönpanolle asetettuja määräaikoja on lykätty säännöllisesti.

Useat alueen asukkaat ovat nostaneet kanteen Milanon alioikeudessa terästehtaan toiminnan jatkamista vastaan. He väittävät, että terästehtaan päästöt vahingoittavat heidän terveyttään ja että laitos ei ole teollisuuden päästöistä annetun direktiivin vaatimusten mukainen.²

Milanon alioikeus pohtii, ovatko Italian lainsäädäntö ja Ilva-terästehtaaseen sen toiminnan jatkamisen takaamiseksi sovellettavat erityiset poikkeussäännöt ristiriidassa direktiivin kanssa. Se on siis saattanut asian tältä osin unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi.

Unionin tuomioistuin korostaa aluksi **ympäristönsuojelun ja ihmisten terveyden suojelun**, jotka ovat **unionin oikeuden päätavoitteita** ja jotka taataan Euroopan unionin perusoikeuskirjassa, **välistä läheistä yhteyttä**. Se huomauttaa, että direktiivillä pyritään saavuttamaan nämä tavoitteet ja suojaamaan jokaisen oikeutta elää terveytensä ja hyvinvointinsa kannalta riittävän laadukkaassa ympäristössä.

Italian hallituksen mukaan direktiivissä ei viitata lainkaan terveyshaitan arviointiin. Unionin tuomioistuin huomauttaa kuitenkin, että kyseisessä direktiivissä tarkoitettu pilaantumisen käsite kattaa sekä ympäristölle että ihmisten terveydelle aiheutuvat haitat. **Ilva-terästehtaan kaltaisen laitoksen toiminnalla näihin kumpaankin olevan vaikutuksen ennakoarvioinnin on siis oltava erottamaton osa käyttöluvan myöntämis- ja tarkistamismenettelyjä.** Milanon alioikeuden mukaan tätä ennakkovaatimusta ei kuitenkaan ole noudatettu terveyshaitan osalta. Toiminnanharjoittajan on myös arvioitava näitä vaikutuksia laitoksensa koko käyttöjakson ajan.

Milanon alioikeus toteaa lisäksi, että Ilva-terästehtaaseen sovellettavien erityissääntöjen nojalla tehtaalle on voitu

myöntää ympäristölupa, jota on voitu tarkistaa ottamatta huomioon tiettyjä pilaavia aineita tai niiden haitallista vaikutusta lähialueiden väestöön. Unionin tuomioistuin huomauttaa kuitenkin, että laitoksen **toiminnanharjoittajan on toimitettava alkuperäisessä lupahakemuksessaan tiedot niiden päästöjen, joita sen laitoksesta voi aiheutua, luonteesta, määrästä ja mahdollisesta haitallisesta vaikutuksesta.** Käyttöluvassa asetettuja päästöjen raja-arvoja voidaan jättää noudattamatta ainoastaan sellaisten pilaavien aineiden osalta, joilla katsotaan olevan vähäinen vaikutus ihmisten terveyteen ja ympäristöön.

Unionin tuomioistuin katsoo, että – toisin kuin Ilva ja Italian hallitus väittävät – käyttöluvan **tarkistamismenettelyssä** ei voida rajoittaa raja-arvojen vahvistamiseen niille pilaaville aineille, joiden päästäminen on ollut ennakoitavissa. Siinä **on otettava huomioon myös asianomaisesta laitoksesta sen toiminnan aikana tosiasiallisesti aiheutuvat päästöt, jotka sisältävät muita pilaavia aineita.**

Jos laitoksen käyttöluvan ehtoja **rikotaan, toiminnanharjoittajan on toteuttava viipymättä tarvittavat toimenpiteet varmistaakseen, että sen laitoksen toiminta saatetaan kyseisten ehtojen mukaiseksi mahdollisimman pian.**

Jos ympäristön ja ihmisten terveyden integriteetille **aiheutuu vakavaa ja merkittävää vaaraa, määräaika** käyttöluvassa vahvistettujen **suojelutoimenpiteiden soveltamiselle ei saa jatkaa toistuvasti ja laitoksen toiminta on keskeytettävä.**

HUOMAUTUS: Ennakkoratkaisupyyntö antaa jäsenvaltioiden tuomioistuimille mahdollisuuden esittää käsiteltävänä olevassa asiassa unionin tuomioistuimelle kysymyksiä unionin oikeuden tulkinnasta tai unionin toimen pätevytydestä. Unionin tuomioistuin ei ratkaise kansallisen tuomioistuimen käsiteltävänä olevaa oikeusriitaa. Kansallisen tuomioistuimen tulee ratkaista asia unionin tuomioistuimen ratkaisun mukaisesti. Unionin tuomioistuimen ratkaisu sitoo samalla tavoin muita kansallisia tuomioistuimia, joiden käsiteltäväksi saatetaan samankaltaisia kysymyksiä.

Tämä on tiedotusvälineiden käyttöön tarkoitettu epävirallinen asiakirja, joka ei sido unionin tuomioistuinta.

Tuomion [koko teksti ja siitä mahdollisesti laadittu tiivistelmä](#) julkaistaan CURIA-sivustolla tuomion julistamispäivänä.

Lisätietoja: Gitte Stadler ☎ +352 4303 3127

Kuvia tuomion julistamistilaisuudesta on saatavilla [Europe by Satellite](#) -sivustolla. ☎ +32 2 296 4106

Pysykää kuulolla!

¹ Terveystilasta vuosina 2017, 2018 ja 2021 tehdyt arvioinnit osoittavat, että Taranton alueen asukkaiden terveydentilan heikkenemisen ja Ilva-terästehtaan päästöjen välillä on syy-yhteys erityisesti PM₁₀-pienhiukkasten ja teollisuusperäisen rikkidioksidin (SO₂) osalta. Terästehtaan toimintaan on havaittu liittyvän myös muita pilaavia aineita, kuten kuparia, elohopeaa ja naftaleenia sekä PM_{2,5}- ja PM₁₀-pienhiukkasia. Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeusneuvoston vuoden 2022 tammikuussa julkaisemassa raportissa Taranton taajama mainitaan ”uhrattujen alueiden” luettelossa. Kyseiset alueet ovat alueita, joille on ominaista myrkyllisistä aineista johtuva äärimmäinen pilaantuminen ja saastuminen ja joilla riskiryhmässä olevat ja syrjäytyneet väestöryhmät kärsivät huomattavasti enemmän kuin muut niistä seurauksista, joita pilaantumisen ja vaarallisille aineille altistumisesta on terveydelle, ihmisoikeuksille ja ympäristölle.

² Teollisuuden päästöistä (yhtenäistetty ympäristön pilaantumisen ehkäiseminen ja vähentäminen) 24.11.2010 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston [direktiivi 2010/75/EU](#).